

Idéskiss - Allmänförbundet och verksamhetsförbundet

Inledning

Detta underlag syftar till att ge en helhetsbild av det förslag som finns om IOGT-NTO-rörelsens framtida organisering i två förbund - ett allmänförbund och ett verksamhetsförbund. I bilagor finns också stadgar för de båda förbunden. Detta underlag syftar till att tydliggöra kortfattat för vilken verksamhet som bedrivs i vilket förbund, organisationernas syfte och hur vald form uppfyller de direktiv som extra kongresser och förbundsmöte beslutat om ska vägleda för val av ny organisationsform.

Samlade resurser ger ökad styrka

Våra fyra förbund står på en gemensam grund i vårt arbete för demokrati, solidaritet och nykterhet. I en värld och en tid då våra grundläggande värderingar är allt viktigare att försvara, behöver vi samla våra krafter för att hjälpas åt att vrida samhället rätt.

Trots att vi är en gemensam familj, skapar vår nuvarande struktur onödiga hinder mellan våra verksamheter som kostar oss i energi, pengar och engagemang. Vi gör idag inte bara dubbelt arbete, utan fyrdubbelt arbete genom att ha fyra administrationer, fyra styrelser, fyra kanslier med fyra, planerings- och uppföljningsprocesser. Genom att söka en organisationsform där vi knyter oss närmre varandra minskar vi fyrdubbelt arbetet och underlättar för samarbete i alla nivåer i organisationen. Desto färre resurser vi kan lägga på administration och styrning, desto fler kan vi lägga på utveckling och verksamhet. Desto mer vi kan kraftsamla tillsammans, desto större styrka kan vi som samlad rörelse uppnå.

Under året som utredningen pågått har också förutsättningarna för ideell sektor ritats om - medel för bistånd görs om i grunden, lotteriverksamhet i ideell sektor utreds och ifrågasätts och allt fler verksamhetsbidrag (bl.a. konsumentrörelsen och etniska organisationer) stryks helt ur regeringens budget. Det är viktigare än någonsin för oss att tänka kring vår organisering för att kunna rikta våra resurser dit medlemmarna vill - för att driva verksamhet och få genomslag i samhället för våra frågor.

Även våra fyra förbunds ekonomier har minskat de senaste åren och de fyra förbunden gör idag stora och ohållbara underskott som inte går att upprätthålla långsiktigt. När de ekonomiska förutsättningarna blir allt mer osäkra och de ideella krafterna återigen måste bära en större del av IOGT-NTO-rörelsen, behöver vi se över hur vi använder våra gemensamma resurser på ett effektivt sätt. Det gäller inte enbart ekonomi utan även fastigheter, medarbetare, kompetens och ideell tid och kraft. Detta för att vi ska kunna lägga vår tid på det som står oss närmast, verksamheten och medlemmarna.

Vi är övertygade om att summan av vår rörelse är större än varje enskild del. Det ska fortsatt finnas olika typer av verksamhet för olika målgrupper, men vi kan nu ta chansen att se att barn, ungdomar och vuxna kan stärka varandra i kampen för en bättre värld. När vi blir starkare och använder våra gemensamma resurser på bästa sätt, kan vi i ännu högre grad nå ut till fler och få det genomslag för en värld av demokrati, solidaritet och nykterhet som vi alla strävar efter.

Övergripande direktiv för utredningen har varit:

- Skapa förutsättningar för en stark organisationsform som möjliggör mer verksamhet
- Skapa förutsättningar för en organisationsform som ger rörelsen mer genomslag i samhället
- Skapa förutsättningar för hållbara och lustfyllda möjligheter för ideella engagemang i rörelsen
- Skapa förutsättningar för barns och ungas demokratiska inflytande och ungas möjlighet att vara med och leda organisationen

När vi skapar en ny organisationsform kommer vi särskilt att beakta de ekonomiska och juridiska aspekterna:

- En ny organisationsform ska vila på en stabil och långsiktig finansiering
- En ny organisationsform ska göra det möjligt för rörelsens olika verksamhet att ingå i relevanta samverkans- och paraplyorganisationer (t.ex. scouternas möjlighet att fortsätta bedriva scouting och verka inom Scouterna och ungas möjligheter att verka inom ramen för LSU)

- En ny organisationsform ska i möjligaste mån inte minska IOGT-NTO-rörelsens inflytande i andra organisationer där någon eller några av förbunden är huvudman, medlem eller på annat sätt förmånstagare (t.ex. Stiftelsen Ansvar för Framtiden, CAN, NBV m.m.)
- En ny organisationsform ska beakta och ta tillvara på de juridiska åtaganden och möjligheter som finns inom dagens organisationer (t.ex. licens för lotteriverksamhet)
- En ny organisationsform ska ha möjlighet att söka verksamhets- och projektstöd för specifika målgrupper inom rörelsen (exempelvis barn och unga)

En tydligare genomgång av hur förslaget når upp till utredningens direktiv finns i dokumentet "Direktiven för Fas 2 Utredning - uppföljning".

Allmänförbundet och verksamhetsförbundet

Uppdrag

Allmänförbundets uppdrag är att samla all den verksamhet som idag finns i de fyra organisationerna för att gemensamt verka för ett nyktrare samhälle där människor lever fria från droger. Alla föreningar, scoutkårer, distrikt och kretsar flyttar in i allmänförbundet.

Verksamhetsförbundets uppdrag är att samla de av allmänförbundets barn- och ungdomsföreningar som vill för att driva verksamhet för barn, unga och scouter för att verka för ett nyktrare samhälle där människor lever fria från droger. Föreningarna ansöker om medlemskap och behöver klara MUCFs krav på barn- och ungdomsorganisationer, dvs. 60 procent under 26 år. Verksamhetsförbundet söker de medel som finns för barn och ungdomars organisering. Större delen av dessa medel går till den lokala verksamheten - precis som idag inom de nuvarande tre barn och ungdomsorganisationerna.

Ekonomi

Allmänförbundet söker relevanta bidrag för samtliga åldergrupper. Verksamhetsförbundet söker i huvudsak MUCF bidrag för ungdomars organisering.

I båda förbunden kommer distriktsnivån ha möjlighet att söka medel från det offentliga. Detta utreds och tydliggörs hur detta ska ske under kommande år.

Fastigheter

Samtliga fastigheter som idag är helägda av någon av de fyra organisationerna på riksplanet samlas i allmänförbundet. De fastigheter som till viss del ägs av IOGT-NTO kvarstår i nuvarande ägarform.

Vad gäller de fastigheter som idag ägs av stiftelser vars styrelser utses av NSF så föreslås att en dialog inleds med stiftelserna om att allmänförbundet övertar detta ansvar. Kommittén bereder då valet och förbundsstyrelsen tillsätter formellt.

Medlemskap

Allmänförbundet är vad man kallar juridiskt för en medlemsorganisation. Individer är medlemmar och kan sedan tillhöra en förening. Föreningen tillhör sedan ett distrikt.

Verksamhetsförbundet är vad man kallar juridiskt för en federation. Föreningar är medlemmar. Detta gör att det är föreningen som ansöker om medlemskap i verksamhetsförbundet.

Lokalföreningar och scoutkårer

I allmänförbundet flyttar alla föreningar och scoutkårer in. Detta kommer kräva att alla scoutkårer fattar beslut om att ansluta medan i Junis, UNF och IOGT-NTO räcker det att kongressen fattar beslut om förändringen. I verksamhetsförbundet erbjuds alla föreningar som når upp till 60 procent under 26 år söka medlemskap. Vid inträde förblir de också anslutna till allmänförbundet.

Alla lokalföreningar får samma stadgar i allmänförbundet. Alla scoutkårer blir på sikt att jämföra med lokalföreningar men för dessa skapas övergångsbestämmelser för att hantera att de till en början är juridiskt mer fristående än de andra tre förbundens lokalföreningar i förhållande till sin riksorganisation.

Distrikt

I allmänförbundet flyttas alla nuvarande fyra organisationernas distrikt in. Alla föreningar tillhör sitt tidigare distrikt. Detta innebär att vi till en början kommer ha ett 60-tal distrikt i allmänförbundet. Behovet av, och uppdrag för distrikt, kommer utredas i nästa fas av förändringen. Tills detta är utrett så följer alla distrikt samma stadgar i allmänförbundet och samexisterar med sina respektive medlemsföreningar och därmed lite olika uppdrag från sina respektive årsmöten. Föreningar och medlemmar förhåller sig till de distrikt de förhåller sig idag tills dess att annat beslutas.

I verksamhetsförbundet skapas nya enklare distrikt för att kunna söka medel regionalt som är specifikt för barn- och ungdomsverksamhet. Till en början blir de tre. Vi kommer förhålla oss pragmatiskt till detta och under hösten innan handlingarna går till kongressen utreda om vissa av nuvarande Junis distrikt bör finnas kvar och byta stadgar, uppdrag och förtroendevalda för att inte förlora möjlighet att behålla och söka nya bidrag i vissa regioner. Vi uppskattar att detta är ett fåtal distrikt med högre omsättning i kapital än övriga.

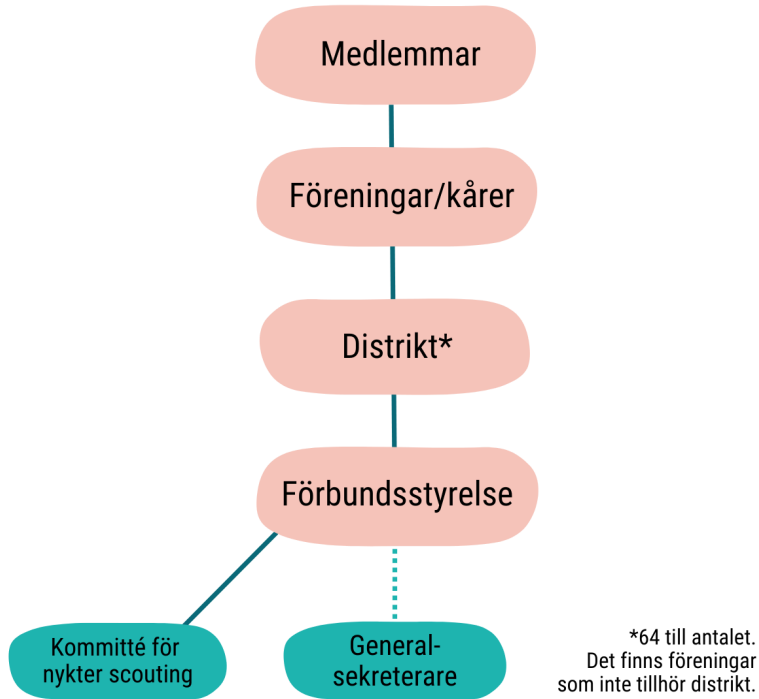
Kansli

Allmänförbundet har ett kansli med uppdrag att stötta hela allmänförbundets uppdrag såväl verksamhet för barn- unga och vuxna som att vara en röst i samhällsdebatten.

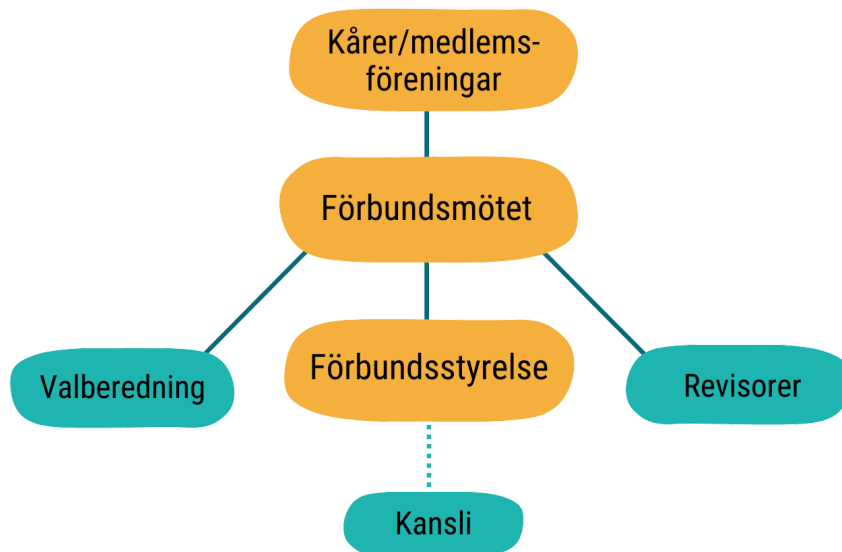
Verksamhetsförbundet får eventuellt ett mindre kansli för att kunna hantera organisationens uppdrag. Verksamhetsförbundet får stöttning av allmänförbundet där så är lämpligt ekonomiskt och verksamhetsmässigt.

Allmänförbundets organisation

Verksamhetsförbundets organisation

Allmänförbundet och verksamhetsförbundet i korthet:

	Allmänförbundet	Verksamhetsförbundet
Uppdrag	Samla alla rörelsens medlemmar för att verka för ett nyktrare samhälle där människor lever fria från droger. Vi erbjuder en nykter gemenskap som stärker och utvecklar människor i alla åldrar.	Samla barn- och ungdomsföreningar som driver verksamhet för barn, unga och scouter för att verka för ett nyktrare samhälle där människor lever fria från droger.
Ekonomi	Söker medel från relevanta myndigheter.	Söker medel från MUCF och eventuellt andra relevanta myndigheter. Pengarna går i så hög utsträckning som möjligt genom förbundet och direkt till framförallt den lokala verksamheten.
Fastigheter	Äger alla rörelsens fastigheter.	Äger inga fastigheter.
Medlemskap	Alla rörelsens individer är medlemmar. De kan sedan tillhöra en lokalförening som kan tillhöra ett distrikt. Förbundet är en medlemsorganisation.	Individerna blir medlemmar genom att deras förening tillhör förbundet. Förbundet är en federation.
Lokalföreningar och scoutkårer	Alla nuvarande fyra organisationers föreningar flyttar in.	Föreningar som når upp till 60 procent under 26 år söker medlemskap.
Distrikt	Alla nuvarande fyra organisationernas distrikt flyttar in.	Nya distrikt skapas för att kunna söka medel regionalt som är specifikt för barn- och ungdomsverksamhet.
Kansli	Ett kansli med uppdrag att stötta hela allmänförbundets uppdrag såväl verksamhet för barn- unga och vuxna som att vara en röst i samhällsdebatten.	Eventuellt ett mindre kansli för att kunna hantera organisationens uppdrag.